

Konservatorsko-restavratorski poseg na stenskih poslikavah v cerkvi sv. Mihaela v Damlju

Podružnična cerkev sv. Mihaela v Damlju

je v pisnih virih prvič omenjena leta 1664. Arhitekturo sestavljajo tristrano zaključen prezbiterij, podolžna ladja, katere vhodna stranica preide v zvončnico, pred njo je prislonjena odprta lopa. Obok prezbiterija členijo rebra psevdo gotskega obokanja. Podolžna ladja ima raven strop. Glavni oltar je iz 17. stoletja. Sondiranja so pokazala na stenske poslikave v prezbitериju in na slavoločnem loku.

Pred posegom sta bila prezbiterij in ladja v celoti prebeljena. Dekorativna poslikava na slavoločni steni je bila prekrita z več plastmi opleskev in recentnim ometom. Nosilni omet v spodnjem delu prezbiterija je bil poškodovan zaradi vplivov vlage, deli poslikave na severni steni so bili zasigani. Figuralna poslikava v prezbiteriju je izvedena v secco tehniki na belem oplesku. Pod njo se nahaja dekorativna poslikava, ki je sočasna z dekorativno poslikavo na slavoločni steni.

Konservatorski program je predvidel prezentacijo dekorativne poslikave na zunanji steni slavoločnega loka z letnico 164? (zadnja številka ni berljiva) ter figuralne poslikave na stropu in stenah prezbiterija iz leta 1671.

Konservatorsko restavratorski poseg je bil izveden v letih 2021-2022. Poseg je obsegal mehansko in kemično odstranitev sekundarnih opleskov, fino čiščenje ohranjenih delov poslikave, utrjevanje barvne plasti ter nosilnega opleska. Le-ta je bil mestoma zelo krhek in je odstopal od podlage. Odpadanje opleska skupaj z barvno plastjo je bila največja grožnja za ohranitev poslikave. Utrjevanje opleska je bilo izvedeno z raztopino amonijevega in barijevega kazeinata. Barvna plast je bila utrjena z diamonijevim fosfatom.

Nekateri pigmenti na poslikavi so se v preteklih stoletjih spremenili. Izsledki naravoslovnih raziskav so pokazali spremembo svinčevih in železovih pigmentov. Vidna posledica sprememb so posiveli inkarnati ter zelenje na rastlinskih motivih.

V skladu s spremenjenimi odtenki je bila izvedena črna retuša poškodb na poslikavi ter rekonstrukcija geometrijskih zaključkov z amonijevim kazeinatom in pigmenti v prahu.

Figuralna poslikava na stenah prezbiterija iz leta 1671 prikazuje angele, ki nosijo orodja Kristusovega mučeništva. Nad oknom sta naslikana Marija in Odrešenik sveta. Figuralni motivi so prepleteni z dekorativnimi stiliziranimi rastlinskimi elementi ter marmoriranimi polji.

Končna podoba notranjosti cerkve izpričuje več zgodovinskih faz njenega nastajanja. Originalna dekorativna poslikava na slavoločni steni ter sekundarna figuralna poslikava v prezbiteriju, ki jo dopolnjuje oltar sv. Mihaela, pričajo o dogajanju v Damlju v 17. stoletju.

